

PRO KUS "VLASTNÍHO" CHLEBA.

Pro "Pokrok Západu" napsal Lou W. Dongros, Yukon, Oklahoma.

Jen ten národ může být trvale a dokonale svobodným, který jí svůj vlastní chléb a není v tom ohledu od jiného závislý. Co platí o národech, to platí i o jednotlivcích. Kdo jest vlastně dnes dokonale neodvislý a tím i dokonale svobodným, kdo jest "svým pánem" v pravém slova smyslu? Farmař... Ten, jenž jest vlastním kusem toho, co jej živí přímo, — který má ve své neobmezené moci to, — co dává do úst — chléb. — Připouštím, že společenské poměry — kletba lidstva, — kov — peníze a jimi usurpovaná moc a vláda spikly se na všech stranách, by vyrvaly ovoce práce tomu, kdo chléb lidstva dobývá, kdo lidem obstarává chléb. Tentýž zloboh saaje krev z mozolů dělníka, dávaje mu jen malou část toho, co jeho práce vyzískala, saaje mízu z duše a mozku toho, jenž musí pracovat duševně, aby svou snahu a práci vyměnil si za chléb. Tentýž moloche nenasytný padá na kofist, na zisk stavů středních, malo-obchodnictva a malo-průmyslníka — hrdlí nás všechny. Když pak dojde k nejhoršímu, — kde je jediné bezpečí, kde je jediná jistota chleba? — Tam, kde se dobývá z hroudy zemské. Ten, kdo vlastní svou hroudu, která rodí chléb, — ten je práce jen na tom nejlépe, — byť i ne tak dobře, jak by být měl a mohl. — Celý svět jest šíleným po penězích a bohatství, — po mrtvém kovu, — v jehož hromadách moucha zhyne hladem. — Kravá stezka, po níž lidstvo se žene za leskem zlata, jest poseta mrtvolami obětí mamonu vlastního i cizího. Na ní žene se v před horda, lačná zlata a šlapoucí po pravdě, právu, etí, lidskosti, vlastní krvi — v šíleném, divokém honu za — leskem zlata. — A v tom společenském boji, jenž dostoupil tak daleko, že činí život nejistým a třídám lidí, které ještě před nedávnem považovaly svou budoucnost za bezpečnou, — ozývají se v poslední době varovné hlasy: "Zastavte, — než se sřítí vše ve zkázu!"

Není účelem těchto řádků zvedati hlas k nějaké sociální reformě, k tomu nejsem jednak kvalifikován a jednak vím, že každý takový hlas jest utopij, jako by láskáním a vlnivým zakříváním prstem chtěl s cestou odvrátit stádo před stepním požárem v divím letu prehájejících kaferských zubrů. Není mým zvykem zanášeti se ideály a luštěními sociálními problémy, ale chci poukázatí těmito řádky na jednu praktickou věc, na dobrou, a přece nevímající přístav, jenž dosud otevřen jest skoro každému bojovníku za existenci, nechť již bojuje v řadách námezdního dělnictva, tříd profesionálních, neb eo malo-obchodník a malo-průmyslník počítá, "jak nakrmí vlna, aby koza zůstala celá."

"Setřítí". — Krásné slovo, které jest, bylo a bude fundamentem každého životního úspěchu. Kdo více vydá, nežli přijme, tomu nepomůže ani nejradikálnější sociální reforma, ba, ani žádná utopie. Pomoci si k něčemu, — to jest ideálem, cílem nás všech, nechť již si vyděláváme chléb v dělní třešni či oním způsobem. Ale k čemu? V tom ohledu se naše snahy velmi různí. To "něco" chceme, aby se o nás postaralo, až nebudeme moci říci "táhnutí", — aby to bylo jisté. A to "něco" stává se den ode dne více a více nedostupnějším. Co před nedávnem bylo považováno za kapitál, jest dnes ním. Boháč před 50 lety se svými několika tisíci byl v dnešních praktických zebřákem. Jeho tisíce patří do stáda hubených krav, které ve snu Faraonových byly požrány od krav tučných. Kdo má takovou kravku hubenou, aby jí hlídal jako oko v hlavě, a jestli mu napadne chytrá myšlénka, aby si jí vyhnal na bujnou pastvu, kde se pasou krávy tučné, — a bohem, kravičko — 99 ze 100 takových hubených kravek požerou krávy tučné — a ubohý majitel, vykláňající všemožnými sliby a krásnými malovanými obrazy o rychlém a snadném zbohatnutí — je rád a šťasten, když se své kravky zachrání alespoň roby na památku.

— Mezi těmi tučnými kravami vyrostlo a vypálo se jich několik do takové velikosti, že by spolky i předpotopního mamuta jako všichni. — A skutečně vzaly si do zvyku v poslední době polykati i samotné tučné krávy. Bezpečí budoucnosti a zajištění stáří a existence v případě neštěstí jest dnes otázkou, kterou se nezabývají jen lidé chudí, ale jest důležitou i třídám středním, těm, které u porovnání se svým prostředním okolím těší se blahobyt. — Poměry společenské a finanční stávají se den ode dne těsnějšími a nejistějšími. Sebe menší panika a finanční krize hrozí lidem, za zámožné považovaným, zkláou. Pouhá změna politických poměrů ohrožuje statisíce lidí ztrátou práce a v zápatí bídou a hladem, jenž záhy zasahuje dále a hlouběji. — Dnes jest úplná jistota a bezpečnost budoucnosti jednotlivce za každých poměrů věcí vzácnou. — A přece jest dosud poměrně snadno přístupným onen přístav, jenž až dosud skýtal každému největší bezpečí a jistotu za každých okolností, — jest to kus "vlastního hroudy".

Daleko více prospěje se lidu voláním: "Opatřte si kus zemské hroudy, k níž byste mohli vzítí útočiště v případě potřeby, které vám zajistí chléb, ať se děje cokoliv", než pachtěním se za společenskými reformami. Nechť snad uvádějí v lehkost snahu po sociální reformě — nikoli, ale chci poukázati na něco, co jest praktičtější ve svých výsledcích, co má skutečnou praktickou cenu pro každého jedince. — Kus zemské hroudy. — Volám tak nejen k těm, kdož prací rukou svých v potu tváře chléb si dobývají musí, ale i k těm, kdož duševně pracují, v profesi neb v obchodě — musí spoléhati na to, co si uspoří, aby se o ně postaralo v případě potřeby. A to něco není nikdy a nikdy tak jisté jako v zemské hroudě. — Jediné tam jest člověk cele neodvislý a bezpečným před bídou za každých okolností, — a vyjma ovšem pohromy živelní, — nad níž nemá člověk nikde moci.

Pravil jsem, že tento přístav jest dosud snadno přístupným a nebyl prohlášen za "uzavřený". — Než, o dobré místo k přístání bude co nejdříve nouze. Doba k činu jest dnes — nyní, hned. Cenu pozemků stoupá, namozno dostoupila takové výše, že přesahuje jejich hodnotu, ale bude stoupati dále. — Lidstva přibývá — ono musí mít chléb — a ten mu nemůže dáti ne země. — Kdo tu zemi má, ten má chléb pro sebe jistý a pro jiné snad také — za peníze. Není v celém světě bezpečnější a pevnější jistoty, jakou skýta vlastní půda. Proto volám k našemu dobrému lidu v městech, jenž z hubené mzdy odepřením si radosti a požitků ušetří si pár dolarů k stáří: "Staňte se vlastníky zemské hroudy, kusu země někde, ať je to kdekoli — jen když tam chleba roste!" — Volám tak k malo-obchodníkům a malo-průmyslníkům, advokátům, lékařům, klerkům a lidem jiných stavů. — "Opatřte si ještě v čas kus vlastní půdy, kterou budete moci zvátí svou, odkud vás žádný nevyžene, na níž vám nemá žádný co poroučet, k níž se můžete utéci v nejhorší době a ona vám dá chleba. Jestli vám bude osud příznivým a nebudete muset na ní spoléhati se svou vřívou, — ona se vám neztratí, ani vás nezradí — ani neudělá úpadek, aby vás rozpránila o úspory. Její cena pohodně neklesne potud, pokud bude lid přibývatí a ti všichni budou o vlastní chleba. — Obráťte své úspory, nebo alespoň část jich do půdy — a budete na vždy bezpečni před bídou, — nechť se stane cokoliv..."

Není mým úmyslem fedrovati v tomto pojednání pozemkový obchod. Nikoli. Kupte kus zemské hroudy kdekoli, od kohokoli, kde dostanete za své peníze patřičný ekvivalent zpět. — Máte-li peníze hodně, zaplaťte třebas sto a dvě stě dolarů za akr — možná, že je to více, než má půda ta dnes zemědělské hodnoty — ale jistota pro váš kapitál není nikde na světě lepší, ani ve vládních bankách a největších premiích, neb ať se stane cokoliv, žádným způsobem uložený kapitál se o vás tak jistě nepostará jako v produktivní pů-

dě. Jděte na sever, na jih, na východ, nebo na západ, všude jsou ještě příležitosti dobré, — jen užívejte dobře rozumu a to svého vlastního. Jestliže vás někde nějaký agent napálí, tak dlouho, dokud máte dobré majetnické právo a půda jest schopna roditi, ona vám vynahradí za čas i to, o co jste snad byli "přetaženi". Právil jsem: "Užívejte svého rozumu a nedejte se převábiti nepravou chválou, ani odraditi nepravou hanou!" Lid začíná poznávat, čím jest pro něho kus vlastní země, — stal se po ní hladovým — a zcela přirozenou v této zemi modloslužby dollaru — obchodníci pozemkoví kramáři jako každý jiný kramář. Na jedné straně nacházejí samé chyby, na druhé dělá se nad chválu toho, co oni mají na prodej, čtenáři až sládky v ústech. Všude je chleba o dvou kurkách, každá krajina má své dobré i stinné stránky a kdo jede na farmu z města, musí vědět, že nejede na žádný "pic-nic". I jemu bude nutno prodělati mnohé sklamání, mnohou trpkou zkušenost, která stojí vždy něco — nejméně však peníze — shledá, že ona vlastní skýva chleba stojí práci, někdy i krušnou práci, ale konec konců — až se přizpůsobí novému životu, až zvykne práci venkovské, až se jí naučí, až si všechno zařídí — až po letech pohledne na ovoce své práce, jistě že prohlásí s hrdým sebevědomím: "Tohle je moje vlastní — tady jsem já pánem, odtud mne žádný nevyžene, pro mne mohou být všechny unie na světě na stávkou, všechny banky mohou popraskat, celý Wall Street udělá bankrot — já třeba taky pocitím finančně špatně časy, ale na tomhle stole najdu já a moje děti vždy dosti dobrého chleba, másla, masa — a co si jen srdce přeje, čisté, zdravé, naše vlastní. Sem mi nepřijde poroučet žádný fermán — ani žádný "bás" — mne nepustí z práce. A podívejte se na tyhle děti jak kypí zdravím — a taká nejsou žádnými hlupáky, ne máme dobrou školu zde i ve městě. Tohle bych v městě nebyl měl, kdybych byl dělal, co chtěl!"

A ty, milý doktore, advokáte nebo obchodníku, nemysliš, že by se ti lehčeji spalo, kdybys někdy, když nastanou zlé časy a obchod bude špatně, vše se zdá již obráceně a proti tobě, kdybys měl někde kus své země, kapitálek uložený v dobré farmě, kterou dnes můžeš koupit ještě za \$20 akr, ale za deset let jí nedostaneš ani za \$50. — Podívejme se na zámožné, ba, bohaté Američany, že se chápou této ideje — a kupují si farmy a ranče. Proč? Ondy mi k této otázce odpověděl jeden advokát, jenž má tisíce ročních příjmů: "Pane, to je moje pevnost, — tam jsem jist, kdyby bylo zle, ať by se stalo cokoliv." — Krajané, chopme se této myšlénky. Pusťte se za kusem zemské hroudy — pro kus "vlastního" chleba. Ať je to kdekoli, jen neodkládejte — a užíjte svého vlastního rozumu. — Nejlepší čas je dnes a to — teď hned!

MAETERLINCKŮV "MODRÝ PTÁK".

Na divadle paní Réjanové v Paříži byla v nedávných dnech uvedena na francouzské jevišti Maeterlinckova pohádka, která se již po několik let hraje v cizině, zvláště na Rusi s neobyčejným úspěchem. Poprvé "Modrý Pták" byl sehrán družinou "moskevského uměleckého divadla", známou Pražanům z nezapomenutelných hostinských her v Národním divadle, brzy po návratu jejím z cest po Evropě a byl po sanaci "moskevského uměleckého divadla" po kolik období kasovně i umělecky z jeho nejpůsobivějších atrakcí. Pronikavý úspěch Modrého Ptáka na Rusi, kde se nyní hraje již asi na padesáti jevištích, prokázal mu cestu do Londýna, kde sehrán poprvé v prosinci 1910 na divadle Haymarketském. Hra vypracována tak nádherně, že obecenstvo jásalo při pouhém pohledu na dekoraci jeviště a vzbudila takový zájem, že sedadla na všechna představení až do února byla již v prosinci zadána. Věprava ruská zůstala v mnohých návrzích vzorem. I pro patřičké představení tuřičeny některé dekorace a obleky podle původních návrhů ruské malíře Jegorova. Ostatní oble-

ky zhotoveny podle návrhů ženy básnickovy, paní Georgetty Maeterlinckové-Leblancové, která patřičké představení scenovala a řídila.

I knižně vydán Modrý Pták nejprve rusky. Vyšel v almanachu "Šipovnik" r. 1908. Francouzský originál, v textu leckde trochu odlišný, vydán v Paříži o celý rok později. Obsahem pohádky jest báje o ptáku štěstí, po němž člověk touží, marně se namáhaje, aby jej uchrátil; hledá ho daleko ve světě a netuší, že jej má doma v kleci. Až z nenadání pták štěstí uletí.

Je štědrý večer. Děti drvoštěpovy chlapeček Tytyl a holčička Mytyl leží již v postýlkách, ale dlouho nemohou usnout. Ve světnici je chvilí temno, potom lampička na stole se sama rozsvítí, děti se probudí, vyskočí s lůžek a hledí do protějších oken, kde u zářícího stromčku děti bohatých sousedů se radují ze spousty hraček a cukroví. Zavřené dveře samy se otevrou a vejde hrbatá, kulhavá babička. Je podobná sousedce Berlingotové. "Máte zpívajícího ptáka nebo modrého ptáka?", ptá se. "Tráva není nutná, ale ptáka mi přinesete pro mou nemocnou holčičku. Nevím vlastně, co jí schází, ale chce být šťastná. Jsem vlna Beryluna." Dá Tytylovi zelenou čapku s třpytivým diamantem. "Otočíš-li demantem, uvidíš duši věcí." Ihned oživnou předměty, jež se dosud nehybaly: Chléb, Mléko, Cukr, Oheň, Voda, Světlo. Věrný pes Tylo a falešnice kočka Tyletka začnou mluvití a všichni žijí právě tak jako dřív, kdykoliv je vzpomínka živých probudí. Vidí celou dědečkovu chaloupku, věchy, květiny, stromy, peščka Kiki i starého kosa v kleci. Navečeří se u babičky a Tytyl uprosí dědouška, aby mu dal kosa, který mu připadá modrý jako pták, kterého vyšíli hledat. Ale jak odcházejí, mizí chaloupka a dědoušek, babičkou a dětmi a starý kos, který se Tytylovi zdál krásně modrý, nadobro zčerná.

Děti octnou se se svými druhy v říši Noe. Tytyl otevře síň Přízraků, které se nudi od té doby, co jim lidé nevěří; nahlédne do síně Nemoci, odtud na chvíli vyhopkuje malá Rýma, kašlající a kýchající; požívá se skulinou do síně Váleč, z nichž některé, kdyby uprhly, bůh ví, co by se s námi dělo. "U těch asi není Modrý Pták!" Chee vidět i Temnoty a Hruzy a Ledové Mléčení; prohlédne si komoru, kde Noe skrývá Hvězdy bez zaměstnání, osobní svoje voňavky a světla; bludičky, svatojánské mušky, rosu a zpěvy slavičí. Malý Tytyl otevře i hlavní dvěře nočních Snů a Rozkoší, ač Noe odcházejí do své věže bez oken ho zapřísahá, aby toho nečinil. Dvěře se roztáhnou, je vidět rajskou zahradu měsícem ozářenou, miliony modrých ptáků tu poletují, ale sotva si jich děti nachytaly, černají, kloní hlavičku a zmírají se zlomenými křídélky. "Modrého Ptáka", který by žil i za bílého dne, nepodařilo se Tytylovi polapit.

V lese spiknou se zvířata i stromy "proti Tytylovi. Falešnice kočka stále spřádá plotiuchy, ale pes věrně ho brání a duše Světla vysvobozuje ho ze všech nesnází. O půlnoci octnou se děti samy na hřbitově. Otočí-li demantem na čapek, uvidí mrtvé. Děti se hojí mrtvých. Mytyl přemlouvá bratra k útěku. Ale Tytyl otočí demantem. V ranním svítání mění se hřbitov v čarovnou zahradu. Rosné perly se třpytí ve vycházejícím slunci, věšty bzučí, ptáci šveholí. "Kde jsou mrtví?", ptá se Mytyl, drží bratra za ruku. A Tytyl odpovídá: "Není mrtvých."

Duše Světla dovede děti do říše Budoucnosti, kde děti dosud nerozené, "Modré Děti" čekají, až je Pratec Čas v růžovém člunu dopraví na zem. Každé dítě přinese si na svět něco svého: nádhru či neřest, nějakou zálibu nebo aspoň nějakou nemoc.

WHICH WAY ARE YOU PAYING FOR AN IHC GASOLINE ENGINE?

JSOU dvě cesty — a to jedna rychlá a pohodlná a jiná zdoluhavá a nákladná. V prvním případě jděte k místnímu IHC obchodníku, vyberte si model a velikostí stroj, který potřebujete, zaplaťte zaň, odvezte si jej domů a začnete pracovat. Požene vám vaši odšťedivku, piení fezačku, droličku, mlýnek, pilu na řezání atd.

Druhou cestou je býti bez něho a platiti za jiný stále více a více při prodělkách, aniž byste sami něco z toho měli. Protahování okrádá vás o čas a čas jsou peníze. IHC stroje ušetří vám nejen na čase, ale i na penězích. Je to uložení peněz, které přinese vám velké dividendy, den za dnem, rok za rokem, pro svou výkonnost při menším nákladu, než jaký stojí váš hnael síla jiná.

IHC gasolinové stroje jsou dělány ve všech stylech a velikostech, od 1 do 45 konských sil, vertikální neb horizontální, přenosné neb nepřenosné. Jejich výkonnost, úspornost a spolehlivost osvědčily se mnohaletou zkušeností. Tisíce těch, kdož IHC vlastní, jsou přesvědčeni, že je to nejlepší uložení peněz.

Přáli-li jste si znáti více o IHC gasolinových strojích, o tom, proč vyvinou více sily při menší spotřebě gasolinu, obraťte se na místního IHC obchodníka anebo dopište si o výtisk katalogu IHC gasolinových strojů. Odkládáte-li, platíte; proč byste tedy neměli, že co platíte.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY OF AMERICA (Incorporated) Chicago, U. S. A.

Potom se děti rozloučí s Dušou nadání mu hrdlička uletí. Holčička se rozpláče, ale Tytyl slibuje, že jí zase polapí "Modrého Ptáka". Budou ho v životě potřebovat, aby byli šťastni. M. Tři příčiny. Jsou to tři příčiny, proč při bolení hlavy vždy s plnou důvěrou můžete použiti Severovy Prášky proti bolestem hlavy a neuralgii: Jsou již po třicet let známé a spolehlivý, úlevu přinášející prostředek. Jsou prostě nežádoucích přísad a dosahují svého účelu: zastaví bolení hlavy. Žádejte je v lékárnách. 12 prášků v úhledné krabičce za 25c. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

HUGO F. BILZ, doručovatel Jettrova "GOLD TOP" lahvového piva. Telefon: Douglas 1542. Ind. A-1542. Objednejte sobe bednu tohoto věhlasného piva. Mám na skladě největšečtější staré kořalky, stará vína, doutníky a likéry všeho druhu. Vše za nejnižší ceny. Jetter's Brewing Co. pivo se čepuje. Pamatujte sobe číslo 1324 Douglas Str., východo-severní roh. Úřadovna 117 již. 14. ul. 32-26. HUGO F. BILZ OMAHA, NEBRASKA.

SEVERO-NEMECKÝ LLOYD. Pravidelná poštovní a paroplavební doprava z Baltimore do Brémen. Přímé po nových dvouroubových poštovních parnicích od 7,500 do 10,000 tun nosnosti: Rhein, Main, Neckar, Cassell, Breilau, Koeln, Hannover, Frankfurt, Brandenburg, Chemnitz. II. kajuta z Baltimore do Brémen od \$55.00 nahoru. Tyto parníky mají pouze jednu třídu kajutní, která označena jest II. kajuta. Vše jmenované parníky jsou výhradně nové, vřetně zbudované a s nejvyššími zařízeními, pokoje kajutní na palubě. Elektrické osvětlení ve všech prostorách. Další správy podávají generální jednatelé aneb jejich zástupci v zemi. A. SCHUMACHER & CO., No. 7. S. Gay St., Baltimore, Md. H. CLAUSENIUS & CO., 95 Deadborne Str., Chicago, Illinois.

5-čtvrtí sekce na prodej. Krásný rovný pozemek, osetý modrou travou a jetelem, 4 1/2 míle od Schuyler, Neb., po \$75 akr. Dvě čtvrtě pozemku krásných luk, nejlépších to v Colfax okresu po \$75 akr. Podmínky: Třetina hotová a zbytek na čas se 6 proc. úroku. Majitel je nucen těchto 7 čtvrtí prodati a proto udává cenu tak nízkou. Dobrá příležitost pro zařízení farmy. Lepších pozemků nenajdete. Vše bližší státi administrace Pokroku Západu. 35-110.